

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky Endre-u. 1. (Bika Bérház). Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Előfizetést egyelőre nem veszünk fel. Egyes szám ára: hétköznap (4 oldal) 4 pengő, vasárnap (8 oldal) 5 pengő.

A reakció

A suttogó propaganda kicsinyíteni próbálja az értékét annak a nagy lelkesedést kiváltó, minden magyar ember szívét megdobogtató intézkedésnek, amit az a hír jelentett, hogy a Szovjet-Unió nagylelkűsége következtében, Sztalin generalisszimusz bölcs és emberséges intézkedése nyomán rövid idő alatt minden magyar hadifogoly hazakerül. A magyar közvéleménynek tudnia kell és tudja is, hogy ez az intézkedés egyedül és kizárólag a Szovjet-Uniónak és Sztalin generalisszimuszának köszönhető. Semmiféle megengedés, vagy más hatalom nem kényszerítette őket ennél a nemes elhatározásnál, mint kizárólag a magyar nemzet iránti megbecsülésük és szeretetük. Elsősorban a magyar demokrácia iránti bizalom volt az, aminek a hadifoglyok szabadonbocsátásával kapcsolatos intézkedés köszönhető.

Természetes dolog, hogy a magyar demokratikus pártok közbenjártak, ez a közbenjárás azonban nemcsak egy párt részéről történt. A Magyar Nemzeti Függetlenség Frontja tömörült pártok mindegyike kivétel nélkül szorgalmazta a hadifoglyok hazabocsátását. Így Tildy Zoltán, a Független Kisgazda Párt nevében éppúgy, mint más pártok vezére a maga pártja nevében. Helytelen tehát és nem is felel meg a valóságnak, ha bárhol, akár négyül, akár bármelyik párt is úgy akarná beállítani, mintha neki, vagy vezérének volna köszönhető az, hogy a hadifoglyok hazajönnek.

Ezért köszönet egyedül és kizárólag a Szovjet-Uniónak és annak nagy generalisszimuszát, Sztalint illeti, mert mindenki más, legyen az bármelyik párt, vagy vezetője, csak a kötelességét teljesítette, amikor közbenjárt. Azért pedig, ha valaki a kötelességét teljesíti, köszönet nem jár.

Hazatérő véreink fogadásáról, ellátásáról való gondoskodás sem lehet egy párt, vagy testület feladata, de érdeme sem. Valamint abból sem szabad föltek kövacsolni, hogy ezen a téren eddig ki mit tett. Aki mostanában Budapestten járt, láthatja, hogy a nyugati pályaudvaron a Független Kisgazda Párt már hetek óta tart fenn fogadó, tanácsadó és étkeztető állomást. Ezt a tényleg a párt nem hánytorgatta fel, most sem rojta fel a maga érdeméül, hogy már jóelőre gondoskodott vércinkéről.

Helytelen volna és káros következményekkel járna, ha elharapózna a magyar közéletben és társadalmi életben az egymásra lejtálás és önkleramirozás rossz szokása. Minden olyan dologban, amely mindnyájunkat érint, közös erővel, összefogással igyekezzünk a legjobb eredményt elérni. Esélyük ezt önzellenül, minden mellékletek nélkül.

A letűnt reakciós időknek volt atkos kísérőjelensége a pártfőzés, az öndicséret és a privilégizált „kermentés”. Tudjuk, mire vezetett ez. A tisztult demokrácia je-

Révész Imre püspök az egyházkerület közgyűlésén lemondott állásáról

A tisztántúli református egyházkerület szerdán reggel kezdte meg közgyűlését dr. Révész Imre püspök elnöke alatt. A főgondnoki hely őrösen állott, mert — mint tudvalevő — Vay László ismeretlen helyen tartózkodik. A közgyűlés a püspök igehirdetésével és imájával kezdődött.

Dr. Ferenczy Károly főjegyző bemutatta a püspöki jelentést, amelynek nagy jelentőségére való tekintettel azt maga dr. Révész Imre püspök olvasta fel.

A püspöki jelentés

A jelentés a nehéz idők körülményeivel foglalkozik és kiemelte, hogy az elmenekült lelkészek túlnyomó többsége már rég hazatért s a velük szemben való állásfoglalás a gyülekezetek legnagyobb részének békeségét sem zavarta meg súlyosan.

A földreform végrehajtása az egyházközségek legnagyobb részében szintén nem okozott számbavehető nyugtalanságot és zökkenőt. Ahol rendületlenes kilengések történtek a helyi tényezők részéről, ott ezeknek orvoslása folyamatban van. A földreform következtében számos egyházközség válságos anyagi helyzetbe jutott, de meggyőződése szerint ez csak átmeneti, mert mindenki öröme a földreform anyagi egzisztenciához jutottakat s így ezek a hívek egyházi teherbíróképességét is nyertek. Természetesen a földreform az iskolákat is érinti, de oka van felténni, hogy a magyar állam a hitvallású iskolák működésének anyagi okok miatti szünetelését nem látja érdekében állónak.

Szólt ezután a jelentés az egyházkerület idegen impérium alá került egyes egyházközségeiben történt sérelmekről. Az egyoldalú intézkedéseket a legsarkalatosabb emberi jogokkal, a vallási és nemzetiségi szabadsággal, mely a nyugati és szovjet demokráciának egyaránt lényeges alapelve, ellenében állónak minősíti. Elvárja a magyar kormánytól, hogy különösen a kitaszított lelkészek ügyében meg fogja tenni a szükséges lépéseket.

Majd így folytatja a jelentés:

— Megemlékezünk még külön azokról a lelkészekről, vagy más egyháziakról, akik a megérdemelten letűnt régi politikai rendszer felszámolása folytán, mint annak valódi vagy vélt részesei felelősségre vonattak s részben rendőrségi, részben ügyészségi és bírósági eljárások során szabadságvesztésben részesültek, vagy rendőri felügyelet alá helyeztetek.

Meg kell állapítanunk azt is, hogy a vallási és egyházi szabadságot a Magyar Nemzeti Frontot alkotó

gyében szakítsunk az ilyen rossz szokásokkal és tanuljunk önzellenül dolgozni egymásért. — a köréit.

politikai pártok mind tiszteletben tartják. Nincs adatom arra, hogy bármelyik politikai pártnak, még a két munkáspártnak exponensei sem tudatosan törekedtek volna az egyház tekintélyének lerontására, ellenkezőleg számos adatom van arra, hogy kivétel nélkül minden pártnak vannak öntudatos, református, egyházukat szerető és vallásukat gyakorló tagjai, akik pártjuk kebelében tekintélynek és betolyásnak örvendenek.

A püspök ezután ismertette az új korszakkal kapcsolatos „színie és egyértelmű álláspontját:

— Hiszem és bízom abban tőrheterlenül, hogy az új világ Isten akaratából lett és amennyi ítéletet, ugyanannyi ígéretet is hozott egyházunknak és nemzetünknek. Valom, hogy a régi megérdemelten bukott el és meg vagyok győződve, hogy az új utak keresése sok zavar, tévútvázás, melléfogás, sőt talán fájdalmas belső meghasonlás után is be fog torkollani egy Istennek tetsző jobb és szebb magyar jövőre.

A püspök lemondása

Felmenti a püspök, hogy kötelességének tartotta a múlt év október havától kezdve, a legnehezebb időben közvéleményre is vállalkozni, mely ha tekipásztori és püspöki tiszttel nem is összeférhető, de abból nem szükségképpen következik. Kéri, hogy az egyházkerület eddigi működéséről mondjon bírálatot. Hogy ezt megkönyvitse, püspöki állásáról lemond és azt az egyházkerület presbiteriumának rendelkezésére bocsátja. Tekintettel arra, hogy a kerületben általános tisztújítást hajtanak végre, most megismétli tíz évvel ezelőtt írásban tett nyilatkozatát, hogy püspökké jelölését és megválasztását csak az esetben fogadja el, ha hozzájárulnak ahhoz, hogy ezt a tisztséget csak a legközelebbi tisztújításig tartja meg és nem életfogytiglan.

Felirat a kormányhoz

A püspöki jelentéssel kapcsolatosan a egyházkerület közgyűlése elhatározta, hogy felírnak a kormányhoz, hogy a helyi tényezők által túlzott megítélés folytán eljárás alá vont lelkészek ügyeit a hatóságok sürgősen bírálják el.

Elismerés és bizalom a püspök iránt

Ezután a közgyűlés Révész Imre püspöknek a válságos időkben rendíthetetlen helytállásáért elismeri köszönetét és legteljesebb bizalmát nyilvánította és ragaszkodó szeretettel bízta meg.

S bár egyébként nem látja szükségesnek és indokoltnak tisztességnek az általános tisztújítással kapcsolatos rendelkezésre bocsátást, a közgyűlés a lemondást elfogadja és állására a szavazást elrendeli.

Hozzászólások

Szentpéteri Kun Béla a határozati javaslatot magáévé vette. Kijelentette, hogy a földreform által

teremtett új helyzetet nem tartja aggodalmasnak az egyházra nézve. Az egyházkerületi tisztújítással foglalkozva kijelentette, hogy nagy hiba lenne annak túlságos kiterjesztése. Örömmel fogadta, hogy a püspöki állást is tisztújítási alapra helyezik. Ha a püspök ragaszkodik ahhoz, hogy lemond ezúttal, tudomásul kell venni, hogy ezzel a maga elvi álláspontját akarja keresztülvinni. Arra kérte az egyházkerületet, hogy az egyes pozíciókra olyan férfiakat keressenek, akik nem a külső világi tekintély szerint érdemesekek erre, hanem belső értékük szerint s hogy hűséges szolgái az egyháznak. Fenntartja régi álláspontját, hogy az egyházi életből ki kell kapcsolni a politikai pártoskodást. Beszédét azzal végezte, hogy borsitunk fát volt a multra, nehogy a gyűlölködés borzalmi az egyházi élet békéjét felborítsák.

Dr. Hlyés Endre indítványt terjesztett elő, hogy a kerület fejze ki a püspök iránt egyhangúlag bizalmát s kéri, hogy vezesse a kerületet életfogytiglan.

Juhász Nagy Sándor: Felesleges, ügyis egyhangúlag fogjuk újra megválasztani!

Hlyés Endre indítványának második részében kérte, hogy készit-

senek törvényt arról, hogy az eddigi életfogytiglan tartó választások 12 évre szólnak.

Bakó László felelőszólása után Révész Imre püspök kijelentette, hogy nincs szükség törvényjavaslatra, mert a kerület demokratikus újjászervezését felterjesztik a Zsinathoz. Dr. Hlyés indítványának első részét visszavonta.

Ezután tudomásul vették az elnökség és a tanácsülés által tett intézkedéseket, melyeket a legutóbbi közgyűlés óta tett. Ugyancsak tudomásul vették az egyetem konvent leiratát és az egyházmegyék ötéves tervére vonatkozólag megtervezett a szükséges intézkedéseket.

Az egyházkerület elrendelte az összes tisztségekre a választásokat, amelyeket október 31-ig kell fejze. Révész Imre püspök hivatali működését a választások befejezéséig tovább folytatja. A közgyűlés ezután adminisztrációs ügyeket intézett el.

Magyar Kálmánt Csösz Lászlót igazgatókká választotta a közgyűlés

Az intézőbizottság a debreceni főgimnázium igazgatójává Magyar Kálmánt, a kollegiumi polgári iskola igazgatójává pedig Csösz Lászlót jelölte egyhangúlag. A közgyűlés a két kiváló pedagógust egyhangúlag választotta meg igazgatókká.

Romániában Groza kormány elleni összeesküvést lepleztek le

A bukaresti rádió a román belügyminisztérium hivatalos közleménye alapján jelenti, hogy a román rendőrség két titkos terrorista szervezetet leplezte le. A titkos szervezetek Groza Péter kormányának megbuktatását és tagjainak legyilkolását tervezték. A román politikai rendőrség a nyomozás során kiderítette, hogy az egyik csoport tagjai Radescu tábornok volt miniszterelnökkel összeköttetésben álltak. A csoport tagjai közül 20-at letartóztattak.

A közlemény szerint a csoport tagjai között van Maniu parasztpártjának több tagja. A letartóztatottak kihallgatásuk során minden tagtól 20-at letartóztattak. A csoportban, amely 17 tagból áll, szintén voltak Maniu-párti tagok. (MTI)

London: A Reuter iroda munkatársa írja: A Romániában hivatalosan bejelentett és a Groza-kormány megbuktatására szervezett összeesküvés nyilvánvaló kapcsolatban áll Mihály királynak a három nagyhatalomhoz intézett azzal a kérésével, hogy támogassák őt oly demokratikus kormány megalakításában, melyet Nagybritannia és az Egyesült Államok elismernének. Miután Byrnes amerikai külügyminiszter nyilvánosságra hozta Mihály király kívánságát, az a feltevés vált általánossá, hogy Mihály királyt a román politikai küzdőtér u. n. „nyugati csoportja” támogatja, amely a Nagybritanniával és az Egyesült Államokkal való szoros együttműködés irányában dolgozik. Ezt a „nyugati csoportot”, amely a jelenlegi kormányban nincs képviselve, Maniu Gyula, a parasztpárt és Gracianu, a Nemzeti Szabad-

elviük vezére vezeti. A bukaresti közlemény szerint az összeesküvésben Maniu és Radescu tábornok volt miniszterelnök hivatottak a brit bukaresti képviselő hivatalában keresett menedéket, midőn kormánya lemondott és Groza vette át a hatalmat. A bukaresti közlemény azt is mondja, hogy az összeesküvők egyenlenséget igyekeznek szítani az Egyesült Nemzetek sorában és külföldi támogatást igyekeznek szerezni. Ez a kijelentés világosan azt mondja, hogy Mihály király jegyzékéért a „nyugati csoport” felelős. A Szovjet-Unió még mindig nem hozta nyilvánosságra magatartását abban a kívánságban, hogy a román kormányt alakítsák át, márpedig semmi sem történhet, amíg Moszkva magatartása nem ismeretes. A különböző román pártok erejét nem lehet pontosan lemérni, de tudott dolog, hogy erős balratolódás történt azóta, mióta az ország mult év augusztus 23-án szakított a tengellyel. A Groza-kormány széleskörű földreformja a parasztság körében még nagyobb lendületet adott ennek a baloldali eltolódásnak.

A londoni rádió románnyelvű adásában hivatalos közleményre hivatkozva bejelentette, hogy a brit kormány elfogadta az Egyesült Államok meghívását Mihály román király jegyzékének megtárgyalására. Erről értesítették a szovjet kormányt is. A román kérdést valószínűleg diplomáciai úton vitatják meg. Lehetséges azonban, hogy a jövő hónapban kerül sor a megvitatásra a külügyminiszterek londoni értekezletén. (MTI)

Debrecenben halálra ítélték és kivégezték a 120-szoros nyilas gyilkost

A debreceni népbíróság szerdán fánnyalta Farkas János 21 éves türkevei kubikos bűnügyét, akit egyrendbeli folytatásos bűnügyben, a vádirat szerint Farkas a múlt év december közepén, mint a nyilas Hugarista-légió tagja 4-5 alkalommal 10-11 társával közösen Budapesten a Dunaparton 120 embert végzett ki. Majd december végén Budapesten a Szőlőskert (Ilkovic-féle) büfében igazoltatót egy Braun Éva nevű leányt, bekísérte társával az Andrássy-út 60. szám alá a hírség házába, utána a Dunaparra, ahol Braun Évát levezekeltette, rugdalta, majd agyonlőtte és a Dunába dobta.

A főárgyalást dr. Tomola Béla tanácsvezető vezette. Farkas az elnök kérdéseire kijelenti, hogy „nem érzí magát bűnösnek”. A múlt év őszén a csendőrök mint leventét elvitték Szolnokra, majd Tiszacséregre sáncmunkára, utána Budapestre került, ahol katonának állították be. Budaörsön képeztek ki őket puskafogásra. Később mint katona razzian vett részt és akkor a nyugati pályaudvar közelében bekísértek egy nő az Andrássy-útra, mert röpecdudlót találtak nála. További sorsáról nem tud. Ő ezután megszökött a katonaságtól és a nyugati pályaudvar közelében bujkált egy óvóhelyen az oroszok bevonulásáig. Akkor hazament Türkevére, innen bevonult a demokratikus hadseregbe. Debrecenben fejszerték és azóta fogságban van. Tagadja a gyilkosságokat, csak a bekísérést ismeri el. Előző beismerő vallomását kényszer hatása alatt tette — valjha most a tárgyaláson.

Az elnök elébe tárja két beismerő vallomását is, amit a katonaság és rendőrség előtt tett. Itt részleteket is adott elő, hogy a Dunaparton kivégeztek között 20 nő is volt. 6 25 lövést adott le. Most azt állítja, hogy a puskával nem tud banni, olvasni sem tud, csak egy elemi végzet.

A bíróság ezután Lajtai Vera budapesti 24 éves leányt hallgatja ki. Előadja, hogy ő és Braun Éva az ellenállási mozgalomban részt vettek. A Szőlőskert büfében Farkas igazoltatta és kísérték társával együtt Braun Évát. Akkor nem volt ilyen csendes, lármázott, belekötött mindenbe. Farkas találta meg Braun Évát a kommunista ellenállási mozgalom röpecdudlóját. Ő egy óvatlan pillanatban elmenekült, de az utcáról, kapujakból figyelte, mi történik társával. Láfta, amikor Farkas és társa bekísérte a „Hírség Házába”, két óra múlva kivitték a Dunaparra. Láfta, amikor levezekelték, rugdosták és kivégezték a Dunába dobták. A fészereplő, a legaktyvabb Farkas János volt. Farkasnál géppisztoly volt. Közel állt és mindent jól látott.

Móro István budapesti lakos arról tesz vallomást, hogy Braun Éva az ellenállási mozgalom egyik éharcosa volt és halálával az ifjúmunkás partizánmozgalom nagy veszteséget szenvedett.

Gacsárdi Margit rendőrségi tisztjelöltő vallja, hogy a beismerő vallomás Farkas János kényszer nélkül, önként tette. Még sirt is a beismerő vallomás közben.

Ezután dr. Horváth Arhur törvénytudó orvos adta elő szakvéleményét. Az első vizsgálatnál a vádlott fitimáló, durcás modorban súlyosabb fokú butaságot próbált feltüntetni és tetette az elme-

betegséget, de kiesett a szerepből. Véleménye szerint a vádlott nem szenved elmebetegségben, a vádbeli cselekmény elkövetésekor szabad elhatározás-képességgel birt, beszámítható. A vádlott bizonyos mértékig örökletesen terhelt, de a tapasztalat szerint az ilyen súlyos, elvetemült cselekmények elkövetésére többé-kevésbé terhelt egyének vállalkoznak. A vádlott épelméjű, durva lelkű. Dr. Ökrös Sándor egyetemi tanár hasonló szakvéleményt terjeszt elő.

Dr. Györfly Tibor népbíró vezérbírójában rámutatott arra, hogy a tényállás be van bizonyítva. A demokrácia ökle, a népbíróság szitson le az elvetemült gyilkosra, ez legyen az utolsó ítélet, amelyet halál, a további ítélet várja odafele... A védő arra mutatott rá, hogy a vádlott fiatalkorú és primitív műveltségű.

A népbíróság rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet és Farkas bűnösségét megállapította a Dunaparton elkövetett 120 rendbeli gyilkosságban és Braun Éva kivégzésében és ezért kötélt általi halálra ítélt. Enyhítő körülményt nem észlelt a népbíróság, súlyosbítnak vette a halmazatot és a durva eljárást. Farkas János ezután kegyelemért folyamodott. A népbíróság zárt tárgyaláson

úgy döntött, hogy nem tartja kegyelemre méltónak Farkas Jánost. A törvény értelmében ilyen esetben az ítélet kihirdetése után két óra múlva végre kell hajtani az ítéletet. Az ítélet végrehajtását délután 2 órában állapították meg. Az ítéletvégrehajtó azonnal hozzálátott a kivégzés előkészítéséhez, Farkas Jánost pedig a síralomházba kísérték.

Az ítélet végrehajtása

Délután két órakor a törvényszék udvarán többszáz ember jelenlétében hajtották végre a halálos ítéletet. Farkas Jánost a síralomházból pontban két órakor vezették elő, ahol a halálraítelt utolsó óráit lelkészével, dr. Magyar Bertalannal töltötte el. A népbíróság kihirdette Farkas János előtt, hogy a kegyelmi tanács nem tartja kegyelemre méltónak, majd a népbíró utasította az ítéletvégrehajtót, hogy hajtsa végre az ítéletet.

Farkas Jánoson ezután Szabó György ítéletvégrehajtó a kötélt általi halalos ítéletet végre is hajtott. A halál 15 perc múlva következett be.

A város képviselőjében a halálos ítélet végrehajtásánál Szabó Kálmán polgármester jelent meg.

Szereket kérünk, tüzoltó és mentőautót — mondották a tüzoltók a helyszíni látogatáskor

A jog- és pénzügyi bizottság elhatározta, hogy tagjai hetenként más és más városi üzemet, hivatalt látogatnak meg. Az első helyszíni kiszállás kedden volt, amikor a debreceni hivatásos mentő- és tüzoltóállomást tekintette meg a bizottság a polgármester vezetésével.

A felsorakozott tüzoltóság fogadta Szabó Kálmán polgármestert, aki rövid beszédben köszöntötte a tüzoltóságot és mentőket. Tisztelegni kívántunk — mondta — azok előtt, akik a mentés a segítés áldozatát vállalják. Majd dr. Vass Károly városi főjegyző, a látogatások, helyszíni szemlék megszervezője tartott beszédet, rámutatván az elhunyt vezetők súlyos felelősségére a tüzoltó és mentő berendezés megsemmisüléséért, majd hangoztatta, hogy helyre fogják hozni a múlt bűnét.

Szabó István a fegyelmre hívta fel a tüzoltók figyelmét.

Ezután a tüzoltóság felszerelését, épületrészeket tekintették meg a jelen voltak Pataky József miniszteri tanácsos, a tüzoltóság vezetője kalauzólása mellett. A tüzoltók gyakorlatokat mutattak be precízen, nagy fegyvellemmel. Az emeleteken való oltást és mentést mutatták be nagy bravúrral, majd az égő olaj és benzin oltását hasznos anyaggyal. A vízsugár kezelést is bemutatták. A jelen voltak a legnagyobb elismeréssel fogadták a bemutatást. A bemutató után Barkóczy István tüzoltóőrmeester tartott beszédet. A tüzoltóságnak egy kérsése van — mondta —, szereket kérünk, tüzoltó autót, mentőautót. Ami a katonának a fegyver, az nekünk a szer. Mi kártartottunk eskünk-bőz híven végig a háborús forgatagban is, kártartottunk a kis fizetés ellenére is és most megmagunkért kérünk, hanem a közzért, — szereket kérünk... A polgármesterhez, mint megértő apához és Pataky miniszteri tanácsos gyámjához fordulnak kérső szóval és biznak a megértésben.

Szabó Kálmán polgármester válaszában elismeréssel szőti a tüzoltók és mentők kiváló, áldozatos munkáját. A város any-

gi helyzetéhez mérten megígéri a támogatást és segítséget. Már eisején nagyobb arányú fizetésjavítást nyújt és a szereket is beszerzik. A jelen voltak megtekintették a tüzoltóság könyvtárát is. Megtekintették az elhurcolt és részben visszahozott autót, alkatrészeket. A tüzoltóságot igen nagy kár érte, legértékesebb autót, fesskendőt vették el az emeletkölés során és még ma sem hozták vissza. Egy autó állítólag Grácban van. Debrecen közbiztonsága, élet- és vagyonmentése érdekében sürgősen szükséges van mentő- és tüzoltóautó beszerzésére, hogy a nagyközönségnek, tanulóknak bármikor segítségére lehessen. Ez volt a jelen voltak egyöntetű meggyőződése és a tanulmányút eredménye.

A legnagyobb elismerés illeti a tüzoltóság és mentőtestület érdemeit, derék tagjait, hogy a nehéz viszonyok ellenére is hittel és fanatizmussal teljesítik veszélyes, áldozatos munkájukat.

A város ezentul az élelmiszerkiutalást a szakszervezetek útján eszközöli

Debrecen város közzéllási hivatalához naponként sokan fordulnak, fizetnek és egyének, hogy a város által bármilyen módon megszerzett, vásárolt vagy lefoglalt élelmiszerből kintalást nyerjenek. A város közzéllási ügyosztálya most közli, hogy a jövőben az ügyosztály élelmiszerkiutalást nem eszközöl, az élelmiszerkiutalást megszűntette. A város minden, bármely módon megszerzett élelmiszert, lisztet, olajat stb. a szakszervezetnek ad át és a szakszervezet osztja ki azt a dolgozók között. A cél az, hogy így módon csak a dolgozók kapjanak mindent.

Mindenféle textil áru vétele és eladása Tiszántúli Textil ház Pinc-utca 22. Elsőtakarék épületben

Debrecen legnagyobb ékszerkészítő, ékszer és órajavitó műhelye HÓRA ENDRE Kossuth-utca 2. Ön még nem készíttette gyűrűt Hóránál? Arany kovács.

Fegyelmi eljárás alá vonják a távollévő Vay László egyházközségi főgondnokot

Az egyházközségi közgyűlés foglalkozott Vay László főgondnok ügyével is. Vay László, mint ismeretes, jobboldali és fasiszta beállítottságú politikus működésével hozzájárult Magyarország katasztrófájához s ennek következményei elől ismeretlen helyre távozott. Vay főgondnoki működése alatt az egyházközségbe is becsempészte a politikát s ezzel sok békétlenséget és zavart okozott az egyházi életben.

A kerület közgyűlése egyhangúlag elhatározta, hogy Vay ellen a konventi bíróságtól kérelmezzi a

fegyelmi eljárás megindítását.

Itt említjük meg, hogy a hívatatos lap egyik minapi száma hírdetményt közöl, amely szerint a Nyírbogdányi Petroleum Részvénytársaság Vay László elnököt és Pajor Győző ügyészt azonnali hatállyal elbocsátotta a vállalat kötelékéből. Emlékeztetés, hogy mikor a vállalatot „árásították” Vay és Pajor szereztek meg a petroleumgyár részvénytöbbségét potom összegért s rögtön beültek a vezetői állásokba, amelyekből most az idők vihára kiszorították őket.

„A köztársasági gondolat nem idegenből hozott eszme”

Juhász Nagy Sándor előadása a Kisgazda Párt ifjúsági délutánján

Juhász Nagy Sándor egyetemi tanár, az Ideiglenes Nemzetgyűlés alelnöke tegnap délután nagy figyelemmel kísért előadást tartott a Független Kisgazda Párt Ifjúsági Szervezetének pártdeputánján.

Hódy Béla ifjúsági elnök üdvözölte az előadót és a több száz főnyi hallgatóságot.

Juhász Nagy Sándor bevezetői megállapította, hogy a politikában általában uralomra jutott az a felfogás, hogy két államforma van: királyság és köztársaság. Ismertette a két államforma lényegét és a köztársaság különbségét, majd rámutatott arra, hogy a köztársasági gondolat ezer év óta megtalálható a magyar alkotmányban. Ezt ugyan többen vitatják, ami arra vezethető vissza, hogy a magyarság közudatából évszázadokon keresztül tüzzel-vassal irtották a köztársaság gondolatát.

Az előadó ezután részletesen beszámolt az ősi fejedelemség, az erdélyi fejedelemség intézményéről, mint amelyekben megtalálható a köztársaság nyoma. Új megvilágításba helyezte a Dózsa-féle forradalmat, a Martinuzzi-féle székeskútvést és a negyvennyolcas szabadságharcot, mely nyitlan a demokratikus köztársaság államformája mellett foglalt állást.

Az októberi forradalomról szólva kijelentette, hogy a népköztársaság kikiáltásakor nem kellett trónfosztást kimondani, mert a király önként lemondott a trónról. Horthy fenntartotta a királyság intézményét s így az ország király nélküli királyság volt.

A nemzet ma ott áll a választás előtt — mondta Juhász Nagy Sándor —, hogy döntson: királyságot akar, vagy köztársaságot. Határozni kell és ezzel a határozattal az ország jövő sorsa fog eldőlni. A magyar nép ne irtózzon a köztársasági gondolatól és ne tekintse azt külföldről hozott csempészett eszmének. A közeljövőben erről döntenie kell a magyar nemzetnek!

A lelkes tapsmal fogadott beszéd után Hódy Béla mondott hála köszönetet Juhász Nagy Sándornak.

Hírek hadifoglyokról

Lőkősházán át Romániába vitték: Gyrgás Béla őrmester, Debrecen, Árpád tér 2. Veres Lukács honvéd Tiszacsége. Badios Sándor tizedes Debrecen, Festi u. 13. Ménes László őrmester Debrecen, Kígyó u. 14. Maklai János honvéd Hajdúsámson. B. Szabó János Hajdúszoboszi. Kozma Imre Püspökladány. Cs. Kiss Lajos honvéd hajdúszoboszi. Kovács Gyula tizedes Püspökladány. Fekete József honvéd Nádudvar. Hajdu Bálint honvéd Tiszacsége. Debrecenben át Szegedre vitték augusztus 28-án és onnan a napokban szabadon bocsájtják: Kopperda János Vámospércs. Nyakas Gábor Vámospércs. Figyelem! Varga Gyula István út 4, Szilágyi Sándor cipészmes-

ter, Tóth Gergelyné Vilmos császár u. 32. László Józsefné hentes, Erdei Béla, Kovács András, Szilágyi Sándor, Bőr Sándor Kuruc u. hozzátartozói menjenek a Mester u. 37. sz. alá délután 2 órára, ahol egy határozat hadifogoly a fentiekről részletes felvilágosítást fog nyújtani.

A „Kis Újság” hasábjain ismeretlen helyről üzenik, hogy jól vannak az egészségesegek: Posány György Nyiradony, Nagy János Nyiradony Thököly u. 3. Tilk János szakaszvezető Tiszalök, Kisfás tanya, Barnac Jánosné hozzátartozója Nyiradony. — A „Kis Újság” szerkesztője levelet továbbított Rónászi Katalinnak Debrecenbe, MÁV kolóniába. — A linzi fogolytáborban vannak a következő debreceniek: Homoródi Tibor Nyomtató u. 20. Kovács László Eötvös u. Mester Ferenc Apafi u. Gróf Károly Bihar u. Dér István Csapóker. — A brünni fogolytáborból üzenik, hogy jól vannak: Kiss Sándor honvéd feleségének Debrecenbe Csokonai u. 38. és Pataki Sándor Hajdúdorogra. — A sopronkőhídi fogolytáborban van: Horváth Ferenc Debrecen, Sárkány u. 10.

Mielőtt arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szerecsényinek SAS-UTCA 2.

Búzat, árpát, rozst, magféléket, gyapjút vásárolok. A beszolgáltatásra kerülő árukért hivatalos árat, szabad terményekért legmagasabb napi árat fizetem Földes Jenő Simonffy-u. 7.

Kontsek László LEN, KENDER és jutaáru üzlete Hatvan utca 6. szám alatt újra megnyilt.

Ismét megnyitotta üzletét Tóthfalussy Sándor Piac-u. 40. Hangya bérház retikülök, pénztárcák, női divatárak nagy választékban

CSONORAI színház Csütörtökön, augusztus 30-án este 6 órakor SYBILL nagy operett 3 felvonásban

Mielőtt lakását berendezné, vételkényszer nélkül tekintse meg Ivány Endre áruforgalmi irodáját és műkereskedését (Piac-u. 67.) Mindennemű lakberendezési tárgyak eladása és vétele MODERN és STYL BUTOROK, PERZSA-szőnyegek, márkás festmények, textil és úridivat berendezések nagy választékban

